

OTEVŘENÝ DOPIS K PROTIROMSKÝM VÝROKŮM OMBUDSMANA STANISLAVA KŘEČKA

My, níže podepsaní zástupci a zástupkyně nevládních organizací a členové a členky Rady vlády, zásadně nesouhlasíme s protiromskými výroky Stanislava Křečka, veřejného ochránce práv (ombudsmana) a důrazně žádáme předsedu vlády ČR, který je také předsedou Rady vlády pro záležitosti romské menšiny, a dále kompetentní orgány Poslanecké sněmovny ČR, aby se v co nejkratším čase veřejně distancovaly od výroků ombudsmana Křečka a vyzvaly ho k dodržování zákona o veřejném ochránci práv a slibu, který složil, když se funkce ombudsmana ujímal.

Odůvodnění

Ombudsman Stanislav Křeček ve veřejném prostoru komentuje záležitosti týkající se života Romů a Romek způsobem, který zasahuje do jejich lidské důstojnosti, posiluje protiromské předsudky a rozdmýchává nenávisť ve společnosti. Činil tak již před tím, než se dne 19. 2. 2020 ujal funkce ombudsmana, činí tak i nadále, a to bez jednoznačně odsuzující reakce orgánu, který ho do funkce ustanovil, tedy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, a předsedy Rady vlády pro záležitosti romské menšiny, který je aktuálně povinen vypořádat jeho připomínky k návrhu Strategie romské integrace (2021 – 2030).

Ombudsman Křeček v průběhu uplynulých měsíců uvedl na adresu Romů a Romek kupříkladu následující:

„Nechci dovolit, aby česká společnost byla stále obviňována, že kdekoho diskriminuje a že je xenofobní. (...) V 60. letech minulého století rasisté bránili černošským dětem v přístupu do škol a ony se prodíraly policejními kordony, čelily brutálnímu násilí. U nás naopak musíme Romy přemlouvat, aby své děti do škol posílali. To je přece podstatný rozdíl.“ (Deník, 24. 4. 2020)

„Na vytvořeném bohatství v USA měla v minulosti značný podíl práce černošských otroků, totéž se o evropských Romech v žádném případě říct nedá.“ (Právo/blog Aktuálně, 9. 7. 2020)

„Tvrdíte-li, že vás nikdo nechce přijmout do práce, proč se tedy nezaměstnáte sami? Proč nezakládáte firmy podílející se třeba na zvelebení bydlení ve vyloučených lokalitách? Nechtějí vám přidělit byt, proč si sami nepostavíte domy a byty jako tisíce jiných neromských družstevníků u nás?“ (Právo/blog Aktuálně, 9. 7. 2020)

„Přeci u podnikatelů, kteří nechtějí Roma, protože přijde v pondělí, ale ve středu už nepřijde, je to jejich zkušenost. Neříkám, že jsou všichni takoví, jsou i lékaři, jsou vysokoškolsky vzdělaní, to je pravda. Ale zkušenost lidí je přeci jiná, a my jim jejich zkušenost, kterou učinili za svůj život, nemůžeme vytýkat. Bez zkušenosti se chovají jenom děti.“ (Rádio Svobodné univerzum, 11. 9. 2020)

„Problémy s bydlením někteří Romové skutečně mají, ale nikoliv z důvodů diskriminace, ale proto, že značná část z nich devastuje bytový fond“. (Připomínky ombudsmana, 11. 1. 2021)

Veřejné výroky ombudsmana Stanislava Křečka jsou nepravdivé, účelově zavádějící a jsou v příkrém rozporu se zákonnými úkoly veřejného ochránce práv (§ 1 odst. 1 a odst. 5 zákona č. 349/1999 Sb.) a slibem, který složil do rukou předsedy Poslanecké sněmovny ČR (§ 4 odst. 2 zákona č. 349/1999 Sb.). Znevažuje tím dlouhodobě instituci veřejného ochránce práv, která si za více jak 20 let činnosti vydobyla u Romů a Romek vysoký morální kredit a přispěla k naplňování jejich práv.

Je na čase, aby se Poslanecká sněmovna ČR, které je veřejný ochránce práv z výkonu funkce odpovědný (§ 5 odst. 2 zákona č. 349/1999 Sb.), vymezila prostřednictvím demokraticky zvolených

zástupců a zástupkyň vůči jednání ombudsmana Křečka a v rámci zákonných procedur se zasadila o to, aby k ponižujícímu a neprofesionálnímu jednání již v budoucnu nedocházelo.

Stejně tak je důležité, aby předseda vlády ČR z titulu předsedy Rady vlády pro záležitosti romské menšiny odmítl připomínky ombudsmana Křečka k návrhu Strategie romské integrace (2021 – 2030) jako nepodložené, nekvalitní a předsudečné.

Žádáme zdvořile o písemnou reakci na tento otevřený dopis do 15 dnů od jeho doručení.

Odpověď prosím zašlete na adresu: petr.macal@iqrs.cz, datová schránka: 5umdf9m

Tento otevřený dopis je adresován k rukám následujících osob:

1. Ing. Andrej Babiš, předseda vlády České republiky a předseda Rady vlády pro záležitosti romské menšiny, babisa@psp.cz
2. Mgr. Radek Vondráček, předseda Poslanecké sněmovny ČR, predseda@psp.cz
3. JUDr. Helena Válková, předsedkyně Petičního výboru Poslanecké sněmovny ČR a zmocněnkyně vlády pro lidská práva, valkovah@psp.cz
4. Marek Benda, předseda Ústavněprávního výboru Poslanecké sněmovny ČR, bendam@psp.cz
5. Ing. Jan Bartošek, předseda poslaneckého klubu KDU-ČSL, bartosekj@psp.cz
6. Mgr. Jan Farský, předseda poslaneckého klubu Starostové a nezávislí, farskyj@psp.cz
7. JUDr. Jan Chvojka, předseda poslaneckého klubu České strany sociálně demokratické, chvojkaj@psp.cz
8. Mgr. et Mgr. Jakub Michálek, předseda poslaneckého klubu České pirátské strany, michalekj@psp.cz
9. Ing. Zbyněk Stanjura, předseda poslaneckého klubu Občanské demokratické strany, stanjuraz@psp.cz
10. prof. MUDr. Vlastimil Válek, CSc., MBA, EBIR, předseda poslaneckého klubu TOP 09, valekv@psp.cz

Otevřený dopis je zasílán na vědomí těmto osobám:

- RNDr. Miloš Vystrčil - předseda Senátu PČR, vystrcilm@senat.cz
- Ing. Tomáš Golán – předseda Ústavněprávního výboru Senátu PČR, golant@senat.cz
- prof. Ing. Jiří Drahoš, DrSc. – předseda Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu PČR, drahosj@senat.cz
- Mgr. Miluše Horská – předsedkyně Výboru pro sociální politiku Senátu PČR, horskam@senat.cz

Tento otevřený dopis podepsali zástupci a zástupkyně následujících nevládních organizací:

Petr Máčal, IQ Roma servis, z.s.

Jan Černý, Člověk v tísni o. p. s.

PhDr. Jana Horváthová, Muzeum romské kultury, státní příspěvková organizace

Linda Sokačová, Amnesty International Česká republika, z.s.

Nikola Taragoš, Romodrom, o. p. s.

Martin Cichý, Romano Jasnica, z. s.

Sri Kumar Vishwanathan, Vzájemné soužití, o. p. s.

Miroslav Klempár, Awen amenca, z. s.

Marta Smolíková, Otevřená společnost, o. p. s.

Jelena Silajdžić, Slovo 21, z. s.

Zdeněk Ryšavý, Romea, o. p. s.

Mgr. Helena Balabánová, SPOLEČNĚ - JEKHEANE, o. p. s.

David Tišer, Ara Art, z. s.

Michal Miko, Romanonet, z. s.

Claudie Laburdová, neformální ženská romská skupina Manushe

Emil Voráč, Khamoro, o. p. s.

Mgr. Jan Husák, člen Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

Bc. Gwendolyn Albert, členka Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

Alena Gronzíková, členka Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

Ivona Shafaq, členka Rady vlády pro národnostní menšiny

Čeněk Růžička, člen Rady vlády pro záležitosti romské menšiny